

[Kjær Rasmussen.]

hygge deres egne ideologiske kartofler, skal betales af lærerne i form af manglende tryk-  
hed med hensyn til ansættelsesforhold. I øvrigt må man i det hele taget sætte et stort spørgsmålstegn ved det formålstjenlige i, at staten støtter privat påvirkning. Her i tinget kalder man det frihed. Ja men hvilken slags frihed er det? Det er skolernes frihed til at udøve ensidig påvirkning over for eleverne. Staten giver nogle frihed til at dominere andre; det er simpelt hen sagen i en nøddeskal, og så behøver jeg måske blot at nævne Rønde, som vi diskuterede i afvigte efterår.

Men for nu at vende tilbage til seminarielærerne. Når det af bemærkningerne fremgår, at der vil blive draget omsorg for, at de private seminariers lærere ikke i henseende til eventuelt medlemskab af bestyrelse stilles gunstigere end deres kolleger ved statens seminarier, synes jeg, det ville have været rimeligt, om ministeren havde haft sin opmærksomhed henledt på den iøjnefaldende forskel med hensyn til ansættelsestryk, der råder mellem de to grupper.

Lad mig sige til sidst, at vi er tilfreds med, at disse studieafgifter nu bortfalder, men vi vil dog meget gerne bede udvalget interessere sig for spørgsmålet om den ligelige repræsentation. Hvis man ikke rigtig kan huske, hvad jeg har sagt derom, kan man altså slå op i det lovforslag, vi for kort tid siden fremsatte om støtte til uddannelse. Der vil man finde en nærmere forklaring.

**Karl Max Rasmussen:** Mit parti kan i princippet tiltræde det foreliggende lovforslag.

Som det er det høje ting bekendt, fremsatte mit parti den 16. oktober 1968 et forslag til beslutning om undervisningsafgifternes bortfald ved forskellige private seminarier, og det fremgik af debatten ved førstebehandlingen af dette forslag, at der var almindelig enighed om, at disse afgifter burde afskaffes, så al videregående undervisning blev afgiftsfri. Der var visse nuancer i opfattelsen af den praktiske gennemførelse af forslaget såvel hos de konservative som hos undervisningsministeren. Det glæder mig, at undervisnings-

ministeren såvel i bemærkningerne til det foreliggende lovforslag som i sin fremsættelsestale nu åbent erkender det urimelige i, at nogle skal betale afgifter for videregående undervisning og andre ikke, og nu ønsker at fremsætte forslag om afgifternes bortfald. Det glæder mig også, at ministeren nu tillige har erkendt, at det ikke er spørgsmålet afgift eller ikke, der bestemmer, om institutionerne kan bevare deres særlige præg; jeg har haft det indtryk, at det har været ministerens bekymring ved de tidligere lejligheder, hvor problemet har været rejst. Den så at sige enstemmige tilslutning fra de i lovforslaget omhandlede institutioner til forslaget om at overgå til at blive selvejende institutioner med underskudsdekning i lighed med teknika og handelsskoler viser jo tydeligt, at institutionerne ikke nærer bekymringer i den henseende. Kun et privatejet børnehaveseminarium har taget forbehold, men det problem skulle jo blive løst gennem vedtagelse af lovforslag nr. 102 om uddannelse af børnehaven- og fritidspædagoger, i hvilket det af bemærkningerne til § 2 fremgår, at en af betingelserne for godkendelse af et seminarium vil være, at det er en selvejende institution.

Jeg har ingen særlige bemærkninger at gøre til de betingelser, der stilles for at kunne overgå til underskudsdeknet institution, og finder de krav, der stilles om godkendelse af budget, regnskab og formue m. m., naturlige og rimelige, ligesom jeg kan tilslutte mig kravene med hensyn til bestyrelse og repræsentantskaber; jeg vil dog gerne sige, at mit parti ikke er fremmed for den af hr. Morten Lange fremsatte tanke om selvstyrende seminarier.

At øvelsesskolerne ved lærerseminarierne inddrages under loven, har jeg heller intet at indvende imod, selv om der nok er nogle problemer omkring øvelsesskolerne, vi må se nærmere på i udvalget.

Der er dog fra mit partis side en afgørende indvending mod lovforslaget; den gælder tidspunktet for lovens ikrafttræden og dermed undervisningsafgifternes bortfald. Det kan vel ingen fortænke os i. Vort forslag til beslutning går ud på, at afgifterne skal falde bort pr. 1. august 1969 samtidig med den nye læreruddannelseslovs ikrafttræden. De uddannelsessøgende, synes